

نسخه سی هجده ۱۰ غرور شد .
سنه لکی پسته ایله ه لیرا .
(اجنئی مملکتلر ایچین ه دولار) .

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسته
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

حیات

هیازد ائما هیازد ... دنیایه راهلر یورق حیات قاتالم ... !
- نیجه -

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارفی امینلکی یاننده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

۲ نجی جلد

آنقره ، ۱۴ تموز ، ۱۹۲۷

صافی : ۳۳

روحدن ملهم اولدی : آوروپادن تاریخ ادیان مدرسی
کتیریلدی ، اجتماعیات ، روحیات (حتی روحی
اجتماعیات ویا اجتماعی روحیات !) کی آنجق دینی
عقیده لر قارشیدنه تنقیدچی وضعیتدن حرکت
ایدن علملر تدریس ایدلدی . ایشته فا کولته نك
بوصفحه سنه باقیلنجه تماماً فرانسزلرک کیتدیکی
یوله کیردیکمز ظن اولونویوردی . لکن دیگر
صفحه سی تماماً باشقه ایدی . بر کره فا کولته
« آلهیات » اسمنی طاشیدی . ، یعنی « ته او
لوژی » فا کولته لری کی بردینی عقیده ایله مقید
اولدیفنی ضمناً قبول ایله دی . دیگر جهتدن اساساً
فا کولته نك آلدینی استقامت نه اولورسه اولسون
پک فائده لی بر درس اولان تاریخ ادیان درسی
مستثنا ، بوتون دیگر درسلرک موضوعی اسلام
دینیدر . حتی اسلام تاریخنه طائدتدریسات بیله
مدرسک نشریاتی کوزدن کچیریلدیکی تقدیرده
ثابت اولاجنی وجهله فرنکلرک آکلادینی
شکلده بر Apologétique آپولوژیه تیک (یعنی
تاریخی حقیقی آراشدیررکن تدقیق اولنان دینک
قیمتی هر وسیله ایله اعلا یتمک ایستین) تدریسات
شکلنده در . نهایت فا کولته نك طلبه سی ده اسکی
طلبه علومدن متشکل اولدیفندن اسلام دینک
قادرولری خارجنه جیقمغه فعلاً نه تمایل نه ده
امکان موجوددر .

موجود اولان بو تناقضک ، مکتب لریمزک
دین تدریساتنده بوتناقضدن متولد مهیم وضعیتک
اجتماعی حیاتمزله مناسبتدار اولدینی کوزه چارپیور
فی الواقع عوامدن اولسون ، خواصدن (ویا
کندیخی خواص ظن ایدنلردن) اولسون هر
تورک بو کون دینه قارشى عینی مهیم وضعیت ایچنده
دکلیدر ؟ لکن بو حالک شیمدیکی سریع انقلابلرک
اثری اولدیفنی قبول اولونسه بیله دائمی اولماسی

مکتب لریمز باقارسه ق غریب بر éclectisme
(اقتطاع فیلق) قارشیدنه بولونورز . بزبوا یکی
بولدن برینی دکل ، عینی زمانده هر ایکسینی ده
طوتمشز . فی الواقع اورتا مکتبلره دوام ایله این
چو جوقلریمز دین درس لری ویرمکده قصور
ایتمه یورز . یعنی اسلام دینک اورتا مکتبلره
کیرن هر چو جوق ایچون مقبول و مسلم بر عقیده
اولارق تعلیم ایدلمه سنی تصویب ایله یورز . ده
دوغروسى اسلامی بر عقیده اولمقدن زیاده بر عملیه
اولارق تدریس ایتمکده یز . چو جوقلریمز دینه
عائذ ژیمناستیک (تعبیر معذور کورولسون)
یعنی نمازده ناصل اکیلوب قالمق لازم کله جکنی
الح .. اوکر نمکده درلر . فقط دینک تاریخی
قیمتی ، معنوی ، اخلاقی صفحه سنی قاورامغه
مقتدر اولدقلری تصور ایدیلجهک سنده ،
لیسه لرک صولک سنه لرنده دین تدریساتی ده یوقدر .
بالطبع کنج چو جوق ، بو صنفلره کلنجه ،
اولجه کندیسنه میخانیک اولارق تعلیم ایدیلن
عملیه لرک هانکی وجدانی تمایللرک تظاهر و افاده سی
اولدیفنی بر درلو آکلامق فرصتی الده ایدمه مدیکندن
اولکی تدریسات معناسز قالیور . دیمک که
لیسه لریمزک ایلک صنفلرنده هولاندایلرک بولندن ،
صولک صنفلرنده ایسه فرانسزلرک بولندن کیتمکده یز .
کچلم الهیات فا کولته مزه . اوراده ده ایکی
ضد جریان ، تافا کولته نك تأسیسندن بری کندیخی
کوسترر . بدایتده بوفا کولته نك اسمی « دینیات
فا کولته سی » قونولمق ایسته نیوردی . مقصوده
آشکاردی : دینیات فا کولته سی پارسده صور بونده کی
تبعات طالیه مکتبک دینی علملر شعبه سی کی
هیچ بر عقیده ایله مقید اولمایه جق ، هر « دینی »
« عینی » اعتباری حائر عدایده رک ساده جه علمی غایه اتحاد
ایده جکدی . اساساً فا کولته نك پروغرامی ده بو

ایکی بولدن بری

الهیات فا کولته سی مجموعه سنک صولک
نسخه سنده استانبول دارالفنون تاریخ ادیان
مدرسی ژ . دومه زیل امضاسیله شایان دقت
بر مقاله وار . ترتیب و ترجمه اکیکلکلرینه رغماً
مقاله نك بزم ایچون پک مهیم بر مسئله یی اورتایه
آتدینی آکلایشیلور : مکتبلر مزده دین
تدریساتک ماهیتی نه اولاجقدر ؟
موسودومه زیل غرب مملکتلرندن ایکسینی ،
هولاندا و فرانسه یی مثال کتیره رک بو مسئله نك
حلی ایچون ایکی یول طوتمق ممکن اولدیفنی
کوستریور : فرانسه ده ، ظواهره رغماً ، دینلر
اولدقجه مختلفدر . بناء علیه دولتک نه اورتا
مکتبلرده ، نه ده دارالفنونلرده بر دینی اساس
طوتارق تدریساتی تنظیم ایله مسنه امکان یوقدر .
بولندن دولایی مکتبلرده لایسکلکی قبول ایتمش ،
دارالفنونلردن الهیات فا کولته لرینی قالدیرمش
بولونمقده در . (احتمال فرانسه یی بونتیجه یه ایصال
ایدن دیگر سیاسی سائقلر وارددر ، محرر بونلری
ذکر ایتمه یور ، اساساً بونلرک شیمدیک اهمیت
یوقدر .) هولانداده ایسه ، بالعکس خلقلک
ومتفکرلرک بویوک برا کثرتی پروتستاندر .
بولندن دولایی اوراده الهیات فا کولته لری موجود
بولونمقده در . محرر مملکتیزدن بحث ایله مه یور ،
لکن مقاله سندن آکلایشیلور که شوفکرده در :
هر مملکت تدریساتنده ، بو ایکی بولدن برینی
طوتمق مجبوریتنه تابعدر .

بوگونک حیات مسأله لرندن

اورتا تدریساتمزه

ادبیات

- بوتون معلملر مژه -

غرب عالمی، ادبیاتچیلری «اورتا تدریسات» ده کنجلیک هانکی ادبی اثرلری اوقونق لازم کلهجکی مسأله سیله پک اساسی صورتده مشغول اولیورلر . چونکه بونلردن برینک ، پروفور «آفرده قرووازه» نك دیدیکی کی «بدیی حساسیت حظ ونشئه ایچنده مند مجدر . حظ ونشئه ایسه بر قوتدر» ایشته غرب عالمی کنجلیک ربیه سنده بوقوتدن اعظمی درجه ده استفاده ایتک ایتیلورلر . سنه لر دن بری جلد جلد اثرلر نشر ایتیلر ، قونفرانس لر و برمشلر ، قونفرانس لر کی کتاب صورتده آریجه باصدیرمشلردر... اوآملرک بوتون ایسته کلری ، زمانگزک اساسی عمده سی اولان عاشوراده درکزین قضای خون انسان ایله رنگین اولوب لاله رنگ اولوردی .

معتشم برعاشورا ضیافتیه بیتن بو ماتم مراسمی حقنده اولیا جلیدینک و بریدیکی بواضاحات ، «شیه» لرك داه اوزماندن بری ابتدائی بر شکلده ایران نورکلری آراسنده موجود اولدیغنی کوسترمکده در . نورک ادبیاتنک بالخاصه «آذری» شعبه سی که اکثریتله شیعی المذهب برخلق زمهره سی آراسنده طوغمشدر - داه «حبیبی» دن ، «فضولی» دن باشلایه رق صوک زمانلره قدر «راجی» دلسوز ، قری ، لعلی ، نبائی ، الخ ... کی بر جوق مرثیه جیلر ، نوحه کرلر ینیشدرمشدرکه ، بونلر طرفندن یازیلان نوحه لر آراسنده جلد پک قیمتیلری واردر . «کوچرلی فریدون پک» ک اخیراً درت جزوی انتشار ایدهن «آذربایجان ادبیاتی تاریخنه عائد ماته ریالر» آدی کلیآدن ، بو مرثیه جیلک صوک عصر آذری شاعرلری آراسنده قدرمنکشف اولدیغنی قولایجه آکلاشیلیر . مع مافیه ، داهاسکی زمانلردن باشلایه رق «ضیا پاشا» و «کاظم پاشا» به حتی «علی فرخ پک» مرحومه قدر ، سنی تورک شاعرلری طرفندن ده قرون وسطائی عنعنه لرك تأثیری ایتنده ، بو طرزده «دینی مرثیه لر» وجوده کتیریلدیکی ده اونوتولماه لیدر .

کریلی زاده محمد فواد

استانبول داوالقونشده «تورک ادبیاتی تاریخ» مدرسی

ماتم مراسمی ناصل اجرا ایتدکلرینی و او مراسم ایتاسنده «فضولی» نك «حقیقه السعدا» سنی ناصل اوقودکلرینی ، «اولیا جلی» جوق جانلی بر صورتده تصویر ایدیور . خلاصه نقل ایتدیگمز بو صحنه ، «درکزین» شهرنده جریان ایتکده در :

«... خان درکزین شهری خارجنده نیجه یوز چادیرلر و اوتاغ زرطاقلر قوردوروب شهرک اعیان و کباری خیمه و بارگاهلریله مکث ایدنجه او فضای هامون کونا کون چادیرلرله کویا لاله زار اولدی . شهرک آشجیلری دامن درمیان ایدوب عاشورا نیجه کونا کونا ممسکلر پیشیرمهک باشلادیلر . بر طرفدن دخی خان دارات واحتشامیه سورنا ونقاره لر چالارلر کلوب سرابرده سنده قرار ایتدکده جمله کبار کزین شهر درکزین خاتک اوطاغنه قات اندرقات جمع اولوب سرابرده خان ایچره زانو بزانو اوتوردیلر و «مقتل الحین» تلاوت دیکلمهک حاضرلاندیلر . بعده میدان محبت چاربا ، صدفکاری برکسی کتیروب نیچکاه قدمه بر نردبان قوردیلر . آندن سرابرده آردندن کوزی سرمه لی ، ریش وشواربدن میرا ، شیخ نامیه بری کلنجه جمله پیر وجوان آیاهه قالغوب سلام ویردیلر . شیخ سلام آلوب کرمیه عروج ایدهرک ابتدا بر فاتحه تلاوت و بعده شاهه وحضار مجلسه دعا ایدهرک شاعر فضولی بغدادینک «مقتل الحین» نام تألیفی قرائت ایتکده باشلادی . حادثه کوفه ده شهیدان دشت کربلا محله کلدکده کیمده جان قالدی ... عسکر عجم ایچره بر غریو و فریاد قوپدی که کویا روز عشر ایدی . جمله سی بر آغزندن «ای یار غار شاه حسین» ای مجاهدان بدر وحنین» دیو بکا ایدوب دوردیلر . کویا هر بری صرعه طوتاردی . بوانساده بدی سکز عدد بربرلر اللرنده اوسطوره لرله کزیمکه باشلادیلر . بربرلرک اللرنده شمع عسلر یاغش و پنبه لی فیتیلر آماده ایدی . بوکره جمیع حضار مجلس «یا علی» یا حسین» دیه وجده کلوب جشمیلری طاس برخونه دوندی . خان : «ای اولیا آقام ، قالی کورکه نه تماشا ایده سک» دیدکده ، حقیر دوروب تماشا یه مشغول اولدم . شیخ کرسی اوزره مقتل الحینک شهیدلک فصلنه کلنجه ، کرسینک آردنده کی پرده آچیلوب یشیل عمامه لی برآدام امام حسین اشکال وجودیله چیققدقه جمله خلق کوردیلر که صورت امام حسینک کردندن قانلر آقوب سرسعادتی کردندن جدا دوروب بر صفت ایله خون حسین فواره وار جریان ایدهرک ، بو صورت حسین ایله اولادوانساب حسین میدان محبت کلنجه ، جمله محبت خاندان اهل بیت فریاد وفغانله «واه حسین - شاه حسین» دیوب سینه و بازولرینی سلیمانلر طوتوب سلیمانلردن بازو وسینه لرینه اوستوره لروروب شرحه شرحه سینه لرینی صیریم صیریم ایدوب عشق حسین ایچون قانلر روان ایدرلردی . بعض استاد سلیمانلر نیجه بیک کیمسه نك سرلرینه عشق حسین دیه فتنیه لر ایله داغلر یاقارلری . نیجه یوز آدم قان آقیتق ایچون حضرت رسالتک احد غراسنده شهید اولان دندان شریفی ایچون نیجه دیشلرینی چیقارتیلردی . نتیجه کلام اول کون یوم

«ده موقراسی» ایله «ادبی تدریسات» ی تألیف ایتک ، کنجلیک عصری فکرلرله ، دویقولرله ، قدرتلرله غدالادیرمق ، «بیک آدم» اولارق ینیشدیرمکدر .

مشهور عالملردن «صالمون رهناق» ک بر به داغورلی قونفره سنده «اورتا تدریساتی اشغال ایدن اون یدنجی عصر ادبیاتی برینه اون سکزنجی عصر ادبیاتی قونولالیدر» ادعاسی اورتایه آتاسی اوزرینه یالکیز قرانسه نك ده کیل ، بوتون دنیانک هم اک بو یوک ادبیات مورخلردن بری ، همده بر ربیه جیسی اولان پروفور «کوستاولانسون» و بریدیکی قونفرانسنده «صالمون رهناق» ک نقطه نظرینی تأیید «اون یدنجی عصری» اون سکزنجی عصری؟ عنوانیه مطالعه لرینی یوروتمشدر . بزم ایچون صوک درجه علاقه بخش اولان بوملاحظه لر دن بحث ایتک ایتیلورم :

«اورتا تدریساتده عصری تدقیقلر» سرلوحه لی باشقا بر قونفرانسنده صراحة «ادبیات تاریخنی بوکک تدریساته تخصیص ایده جکم ، چونکه تاریخی اهمیتی حائز ، فقط اشته تیک نقطه سنندن قیمتی پک آشائی اثرلردن بحث ایتکسزین ادبیات تاریخنی یاپیلاماز . اورتا تدریساتده اساس منتخب متلردر . شوقادارکه اوکره نیلمه سی قولای و محاکه و تنقید فورموللردن تمایله تصفیه ایدلش کوچوک و مختصر بر قونولوزی ، اوقوناجق اثرلری صیرالامقه یاردم ایده بیلیر... [۱] اورتا تدریساتده ادبیات تاریخندن نه قادار قورقارسم بشری حیات ترصد و مشاهدیه مربوط ادبی تدقیقلره اوقادار اهمیت ویررم . طلبه من و بره جکمز متلرله ، حتی بونلرک اک جدیلرله علاقه دار اولاجقلردر ، اگر بز عزمکار ، مضطرب ، مجادل روحلری کوستره جک اولورساق... جوجوق ، کوچوک یاشدن اعتباراً انسانلرک حرکتلرینه باقنی ، کوردیکی شی حقنده ملاحظاته بولونغنی سوه ، و کوچوک بر تجربه طوبلاش اولور . بونی توسیع ایدلم . اوکا ادبیاتده پیتمز ، توکمنز بر جوق حیات منظره سی ویرلم ، ایله بر جوق حیات که یاشایانلرک اک زنگینی اولسون...» دیه «ادبیات تاریخنی مدرسی کوستاولانسون» «اون یدنجی عصری» اون سکزنجی عصری؟ مسأله سننده اول «بزدن جوق اوزاق اولان اون یدنجی عصر» اورتادن قالمش بر دنیانک خیالی و محصولیدر «دیور» او اون یدنجی عصرکه فرانسر دهاسانی تنویج ایدن ماله رلر ، بووالورلر ، قورنه رلر ، راسینلر ، مولیرلر ، لافونته لر ، ده قارتلر ، پاسقاللر ، روشفوقولر ، لایرویه رلر ، بوسسوئه لر ، فنه لونلر... طرفندن جهان فکر و ادبیاتنک برنجیسی سویه سنه بوکسه لیلشدر . و بو بوکسه لیشک قیمت و اهمیتی «مورخ کوستاولانسون» بلاستتنا هرکسدن زیاده طانیر . فقط «مری کوستاولانسون» دوشونوبورکه اون یدنجی عصر ادبیاتی ساده ذهنی عنصرله ، داخلی حیاته ، ومونده ن یاشایشه باقشدر . بو ادبیاتک [۲] «آشکیم فرانسر لیه لرنده یاردمی کتاپ اولارق بویه کوچوک بر «ادبیات تاریخ» طلبه ک آله ویریلیر .

ایچنده اجتماعی دویغولک ضعیفدر. خلقه عائد منفعتلرک اداره سی قرالک ایشی در... کوستاوانسون بومهم قونفرانسنده دیورکه «بوکونک صریسی، اون بدیعی عصرده موجود اولیان شی» بالعکس اون سکزنجی عصرده بولور: اسی حکومت طرزینک ایده آلیست و عملی تقیدی، اجتماعی دویغولک حرارتی، علمی تجسسی، ده موقراتیک اداره نك اساسلری اولان حریت، مساوات، خلق منفعتی فکرلری، «Lar servitude des dogmes عقیده لرك جزیه سی» ندن قورتولش برجمیته رهبرلک ایدن عقلی تحریلری، علمی ترقیلری هب اوراده بولور. شبهه سز، اون سکزنجی عصر ادبیاتنک نه تقیدی، نه علمی، نه فلسفهی، نه سیاسی مفکوره سی بزیکلرک عینی ده کیلدر. هیچ بر نتیجه، هیچ بر بیلکی، هیچ بر اصول یوقدرکه بزاونی تبدیل و اصلاح ایتش اولیام. لاکین ایچنده باشادیمز ذهنی و اجتماعی نظامک منشألری بز اودورده بولوبورز. بوکون حالا حرکتلرک محرک لری اولان دویغولری او دورده طائیورز. وولتهر، مونته سکیو، دیدرو، روسو، بوفون بزه دها یاقیندرلر. بزم میراثیزی طویلامق و جهدیمزه دوام ایتک خصوصنده راسینله بوسوئنه دن زیاده اونلر جوجوقلرمیزی دها ای تنور ایدرلر....»

کوستاوانسون، اورتا تدریساتده اون سکزنجی عصرک بوکونک جوجوقلرینه اون بدیعی عصردن دها جوق فکر و حسن مالزملری وبره جکنه «صالمون رفاق» درجه سنده قاندر. فقط عینی نقطه نظرده او دها ایلری کیدیور. و «موسیبو رفاق» ایچون اون سکزنجی عصری ایسته مکله اکتفا ایتدی. اون دوقوزنجی عصره آبریلایق پای اونک قادار، حتی دها بوکودر. بزم حسمه کوره لسان سیبله اورتا تدریسات ایچون بوکودر بر قسمی اعتبارله ممنوع اولان اون آلتنجی عصرله، تحدید ایدیله جک اولان اون بدیعی و توسیع ایدیله جک اون سکزنجی عصرلر آراسنده شرف موقی اون دوقوزنجی عصره عائد اولالیدر. بو عصر بر ادبی مرحله بی توصیه شایان برحاله کتیره جک هر شیئه مالکدر: اثرلرک زنکیئلکی، کوزه لکی، جدیتی، «accessibilité مونسک» ی کبی. لسان و فکرلر اون دوقوزنجی عصر اثرلری بزه پک یاقلاشدیریبور. بوتون فرانسز مدنی، هر برده اولدیفندن زیاده کنجلك ایچون همده قابل تمثیل برماهیتده بو عصرده در...»

لانسون بوندن سوکرا اون سکزنجی عصرک بر عذورینه تماس ایدیور. معلوم اولدینی اوزره فلاسفی دورک یعنی اون بدیعی عصرک کیت کیده بدیعیات نقطه سندن شکلی بوزولش، انحطاط ایتشد و بالطبع اونی تعقیب ایدن اون سکزنجی عصر او شکل بوزوقلغندن، او انحطاطدن متأثر اولشدر. اون دوقوزنجی عصرده بو عذور یوقدر. ذوق و ادبی حاسه لر اعتبارله شاتوبریان، لامارتین، ژوغو، میشله، رنهان اون بدیعی عصرک راسینی، لافونته، بوسوئنه سی قادار تربیه خدمت ایدرلر، هم دها حر، همده «dogmatisme superstitieux et

pédant خرافوی و تصلفکارانه دوغما تیسیم» دن آزاده اولارق!.. اون دوقوزنجی عصره بوقادار اهمیت ویرن کوستاوانسون بالوسیه آجی برلطیفه ده بولونیور. برطابعک بو عصره منسوب بوکودر محررلرک اثرلرندن برمنتخبات یابایلمک ایچون، قانونی سبیلرله وارثلری راضی ایده بیلیمه سنده کی مشکلاتی خاطر لاتیور: «بو خصوصده لازم کلن دیپلوماسی، روسلرله ژاپونلری تألیف ایدن دیپلوماسیدن دها مهمدر!» دیور. شوتفصیلاندن سوکره صانیرم که بوتون علاقه دار قارئلرم دوشونه جکلردر:

— یابز نه یاباجفز، اورتا تدریساتزده جوجو. قلمیزه هانکی اثرلری وبره جکز که اونلری عصرک معنوی قوتلریله تجهیز ایده بیلین؟ یوکسک تدریساتزده بالخاصه «تورک ادبیاتی» لازم ولایق اولدینی شکلده تدریس ایدیله جک برسیستمه ارجاع ایدیله بیلمشدر..

مرحوم ضیا کونک آلپ، تورک تاریخ و حیاتنک بر کل اولارق تبیع ایدیله سی لزومی ایلک دفعه اورتایه آتدینی کبی بوکونده بالخاصه جوق چالیشقان آرقاداشم کوپرلی زاده محمد فؤادیک «تورک ادبیاتی» نكده بوشکلده ونا منشأندن اعتباراً مختلف لهجه لرندن، مختلف نظاهرلرندن، مختلف قوللرندن هیچ بری اهل ایدیلک سکزین تدقیقی لزومی آکلامش و آکلامشدر.

فقط «اورتا تدریساتز» ده وضعیت آجیقلی در. تورک جوجوغنی «لیسه» ده فرنک جوجوغنک تجهیز اتندن محروم براقده بز. کوستاوانسون «بزدن جوق اوزاق اولان اون بدیعی عصر، اورتادن قالمش بردنیانک خیالی و محصولدر» دیور. هیات، یا «دیوان ادبیاتی» ایله بزم آراشده کی - موجود اولان و موجود اولماسی لازم کلن - مسافه!.. شبهه یوق بر فضولی، بر باقی، بر نفی، بر ندیم ساده نورکلر ایچون ده کیل، هرملت ایچون بوکودر صاییلایق شاعرلردن در. مثلاً ناصیل «قورنه ی» ایچون، «راسین» ایچون، بوکون حالا یکی یکی تدقیقلر یابیلورسه البته فضولی، البته باقی، البته نفی، البته ندیم ایچون تدقیقلر یاقنده دوام ایده جکز. بوتاماً باشقا برایشدر. فقط لیسه طلبه سنه بو آدملرک ادبیاتندن نه قادار شی وبره بیلیرز و بو وردیکمز شیلر تورک جوجوغنی بوکون و یارین ایچون نه قادار حاضر لایابیلیر...؟

قوص قوجا اون بدیعی عصرک فلسفه سیله، ادبیاتیله تک باشنه بر بوکودر جهاندر، اونی آک ایی بیلن بر آدم، بر صوربون پروفسوری بوکونک فرانسز جوجوغنه قطعاً کافی کورمیور. دوشونه لی که تراژه دینک یاننده قصیده نك نه حکمی قایلر!.. او قصیده نك که معین و محدود مضمونلری افاده دن باشقا بر روی یوقدر. و بوتون «دیوان ادبیاتی» نهایت معلوم و معین بر پرهنده بازقندر!.. ده میورز که تورک جوجوغنه فضولی بی، باقی بی، نفی بی، ندیمی طانیتمیه جفز، ده میورز که ماضی بی لیسه دن سیلوب سوپوره جکز. خاییر، بالذات کندیلمک اثری، بوادیانک نوعلری، هنرلری کوسته ریبور، و بوتون تورکیه لیسه لرنده

اوقونوبور، نته کیم فرانسزلرده بزم دیوان ادبیاتیله مقایسه ایدیله میه جک قادار زنکین و رصین اولان وهیج شبهه سز جوق دها حیاتی و یکی اولان اون بدیعی عصر ادبیاتی نسیان جوقورینه فیلاتامشدر. فقط اونی بوکونک فرانسز جوجوغنی ایچون پک غیر کافی کوریبورلر، نقصاتی تلافی مقصدیله دها یکی زمانلره ایتمک مجبوریتنی حسن ایدیورلر. اونو تاممالی که بوکودر صریلرک نقصان بولدقیری اون بدیعی عصر ادبیاتی (رونه سانس) ک محصولدر. بزم دیوان ادبیاتی ایسه تماماً (قرون وسطی) نك!.. نه یاباجفز؟ تورک (رونه سانس) نه باشلانغیج اولارق قبول ایده بیله جکمز تنظیمات دورندن سوکرا کی ادبیاتز، عجباً «دیوان ادبیاتی» نك آجیقنی قاپاتا بیله جک حالده میدر. هیات!.. دیوان ادبیاتی، هیچ اولمازسه کندی جنسی ونوعی ایچنده تام و مکملدر. بودوره ده یتیشن تورک شاعرلری، عینی ذهنیتده کی عرب و خاصه استالری اولان عجم شاعرلریله مقایسه ایده بیلیرز. فقط شناسیله باشلایان «مکتب» ک منسوبلری آوروپالی قلمداشلریله برپایه ده دوشونمکه امکان یوقدر. البته نامق کالندن، حامدندن، فکرندن بوکونک تورک جوجوغنه ویریله جک شیلر واردر؛ اولیه شیلرکه اونک اجتماعی دویغولری جانلاندیرایلیر. فقط کافیمیدر، اصلاً!.. ایچون اصلاً؟ چونکه او لا کالاک، حامدک، فکرک یازیلری، عصرک ادبیاتلرینه نظراً هر نقطه دن ضعیفدر. مثلاً تورک جوجوغنه حیاتک پیتوره سکنی، انسانک بسیقولورینی کوسته ره جک دراماتیک اثرلریمز یوق دینه جک درجه لرده اهمیتسزدر. دیگر نوعلرده زنکین ده کیلدر. لسان خصوصنه کلنجه: بوادیلریمز تماماً ده موده درلر. بوکون تورک جوجوغنی، کمال کبی، حامد، کبی حتی فکرک کبی، خالد ضیا کبی بر لسان قوللاناماز! قوللانماجانی لسانک صاحبی اولان آدملر ایسه اونک احتیاجنی تطمین ایده من، نرده قالدی که اوکا بو نقطه دن موده ل اولسونلر!.. نه غریب بر حادثه که تورک ادبیاتنک لسانی، تورک ادیبلرندن دها سرعتی! بوکونک یازی دیلیله «رباب شکسته» نك ویا «ماوی سیاه» ک افاده سنی برلکده خاطر لایق بو حادثه ده کی غرابنک درجه سنی ادراک ایچون کافی کلیر..

اوحالده «اورتا تدریسات» عالنده تورک جوجوغنی عصری عنصرلره تجهیز ایچون غرب ادبیاتلرندن مهم مقدارده اقتباسلردن باشقا چاره قالمیور، اوتورک جوجوغنی که بوکونکی حیاتک معناسنی و احتیاجنی آکلامق مجبوریتنده در! بناء علیه بزم نسله دوشن وظیفه ده تدریسات پروگرامیزی اونک احتیاجنه کوره یکی باشند تنظیم ایتکدر!

علی جانب

